

Hemşirelik Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığı ve Siber Zorbalık Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi: Tanımlayıcı Araştırma

Determining the Relationship Between Social Media Addiction and Cyberbullying in Nursing Students: Descriptive Research

^{ID} Ebru ÖZTÜRK ÇOPUR^a, ^{ID} Melike YAVAŞ ÇELİK^a, ^{ID} Seda Sibel ASLAN^a, ^{ID} Zehra CAN^a

^aKilis 7 Aralık Üniversitesi Yusuf Şerefoğlu Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kilis, Türkiye

ÖZET Amaç: Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı ve siber zorbalık arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntemler:** Tanımlayıcı tipteki araştırmanın örneklemi, bir üniversitede öğrenim gören 241 hemşirelik öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma verileri, Nisan-Mayıs 2021 tarihleri arasında Sosyodemografik Veri Formu, Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (SMBÖ) ve Üniversite Öğrencileri İçin Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri (ÜYSZE) ile dijital olarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS programı kullanılmıştır. **Bulgular:** Öğrencilerin %52,3'ünün 20-21 yaş aralığında, %80,9'unun kadın, %12'sinin yüksek düzeyde sosyal medya bağımlısı ve %1,8'inin çok yüksek düzeyde sosyal medya bağımlısı olduğu, öğrencilerin SMBÖ toplam puan ortalamasının 95,59±34,09, ÜYSZE toplam puan ortalamasının 28,46±6,319, ÜYSZE ölçeğine ait alt boyutlar puan ortalamalarından siber zorbalık 13,56±3,356 ve siber mağduriyetin 14,93±4,092 olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin sahip oldukları sosyal medya hesabı sayısı ile SMBÖ toplam puanı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmıştır. Cinsiyet ve sahip oldukları sosyal medya hesap sayısı ile ÜYSZE toplam puanı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin sosyal medya bağımlılığı düzeyleri ile siber zorbalık ve mağduriyet arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki saptanmıştır. SMBÖ ile siber mağduriyet alt boyutu arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki, SMBÖ ile siber zorbalık alt boyutu arasında ise pozitif yönlü çok zayıf bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. **Sonuç:** Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre hemşirelik öğrencilerinin çoğunluğunun sosyal medya kullandığı ve sosyal medya bağımlılık düzeyi arttıkça siber zorbalık ve mağduriyetinde arttığı sonucuna varılmıştır. Bu doğrultuda, geleceğin önemli hemşirelik profesyonellerinden olan hemşirelik öğrencilerinin karşılaşılabilecekleri bu olumsuzluklar karşısında bilgilendirilmesi, siber zorbalık ve mağduriyetten korunması için gerekli eğitimlerin verilmesi önerilmektedir.

ABSTRACT Objective: In this study, it was aimed to examine the relationship between social media addiction and cyberbullying in nursing students. **Material and Methods:** The sample of the descriptive study consists of 241 nursing students studying at a university. Research data were collected digitally between April-May 2021 with the Sociodemographic Data Form, Social Media Addiction Scale (SMAS) and Renewed Cyberbullying Inventory for University Students (RCBI). SPSS program was used to evaluate the data. **Results:** 52.3% of the students were between the ages of 20-21, 80.9% were women, 12% were highly addicted to social media, and 1.8% were very high-level social media addicts, and the students' total score on SMAS was 95.59±34.09. It was found that the total score of RCBI was 28.46±6.319, belonging to the RCBI scale the mean of sub-dimensions was 13.56±3.356 for Cyberbullying, and 14.93±4.092 for Cyber Victimization. A statistically significant difference was found between the number of social media accounts that the students have and the total score of SMAS. It was determined that there was a statistically significant difference between the gender and the number of social media accounts they had and the total score of RCBI. A weak positive relationship was found between students' social media addiction levels and cyberbullying and victimization. It was determined that there was a weak positive relationship between SMAS and cyber victimization sub-dimension, and a very weak positive relationship between SMAS and cyberbullying sub-dimension. **Conclusion:** According to the results obtained from the research; It was concluded that the majority of nursing students use social media and as the level of social media addiction increases, cyberbullying and victimization increase. In this direction, it is recommended that nursing students, who are important nursing professionals of the future, should be informed about these problems they may encounter, and necessary training should be given to protect them from cyber bullying and victimization.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya; bağımlılık; siber zorbalık; hemşirelik öğrencileri

Keywords: Social media; dependence; cyberbullying; nursing students

Correspondence: Ebru ÖZTÜRK ÇOPUR
Kilis 7 Aralık Üniversitesi Yusuf Şerefoğlu Sağlık Bilimleri Fakültesi, Türkiye
E-mail: ebruozturkcopur@kilis.edu.tr

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Nursing Sciences.

Received: 29 Oct 2021

Received in revised form: 17 Dec 2021

Accepted: 23 Dec 2021

Available online: 29 Dec 2021

2146-8893 / Copyright © 2022 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Tüm dünyada erişimi kolayca sağlanabilen internet, iletişimin ve bilgi paylaşımının vazgeçilmez bir ögesi hâline gelmiştir.¹ Günümüzde internet sadece iletişim ve bilgi ağı olarak değil aynı zamanda sosyalleşme aracı olarak da kullanılmaya başlanmıştır. Böylece internet teknolojisinin bir uzantısı olan sosyal medya kavramı ortaya çıkmıştır.² Dünyada ve ülkemizde sosyal medya kullanımının giderek arttığı belirtilmektedir. İnternet ve sosyal medya kullanıcısının artış göstermesiyle birlikte bilinçsiz ve aşırı kullanım bazı sorunları ortaya çıkarmaktadır.^{3,4} Sosyal medyada geçirilen zamanın artması sosyal medya bağımlılığını, iletişim teknolojilerini birilerine zarar vermek amacıyla kullanmak ise siber zorbalık sorunlarını gündeme getirmiştir.^{5,6}

Sosyal medya bağımlılığı; ileri düzeyde sosyal medya kullanma düşkünlüğü, devamlı çevrim içi olma isteği, kontrolsüz şekilde sosyal medyanın bireyi yönlendirmesi ile birlikte bireyin psikolojik durumunun, mesleki ve sosyal yaşantısının olumsuz etkilenmesi olarak tanımlanmaktadır.⁷ Yapılan çalışmalarda, üniversite öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı düzeyinin artmasıyla akademik başarının olumsuz olarak etkilendiği belirtilmiştir.^{8,9} Eleştirel düşünme yeteneğini azaltması, dikkat eksikliğine neden olması, zaman yönetimine engel olması, akademik başarının düşmesi, uygunsuz içeriklerin paylaşımı ve sanal taciz sosyal medya bağımlılığının olumsuz sonuçlarıdır.^{10,11}

İnternetin ve sosyal medyanın kullanımı, bireylerin hayatını kolaylaştıracak birçok fayda sağlarken, başka bireyler hakkında utanç verici, yanlış, düşmanca bilgilerin yayılması gibi olumsuz sonuçlara da yol açmıştır.² Kişisel bilgilerin istismar edilmesi, uygunsuz içeriklere maruz bırakılmasıyla meydana gelen ve zorbalığın türlerinden biri olan siber zorbalık; iletişim teknolojileri ve bilginin bir kişi ya da grup tarafından başka kişilere zarar görmesi amacıyla kötü niyetle ve tekrarlayan şekilde kullanılmasıdır.^{12,13} Bu tür davranışları yapan kişilere siber zorba, bu tür davranışlara maruz kalanlara ise siber mağdur denilmektedir. Siber zorbalık davranışları; bireyi sebepsiz olarak zor durumda bırakmak ya da sohbetten çıkarmak, sosyal medyada bireylerin rızasının olmadığı utandırıcı fotoğraflarını paylaşmak, dijital ortamlardan tehdit edici, aşağılayıcı, şiddet içerikli

mesajlar göndermek şeklinde sıralanmıştır.^{14,15} Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı esnasında herhangi bir denetlemenin bulunmaması, dijital ortamda kimliğini saklama imkânı olması, kullanıcıların siber mağdur olması ya da siber zorbalık yapmasına neden olmaktadır. Bu doğrultuda, bilgi ve dijital ortamın olumsuz etkilerine karşı en savunmasız grup gençler olup, teknolojileri kolayca günlük hayatlarının bir parçası hâline getirebilmektedirler.⁵ Özellikle üniversite öğrencileri internete rahatça erişebilmeleri, üniversite hayatında stres yaşamaları, aileden uzakta yaşanılması, maddi sıkıntılar, ebeveyn kontrolü ve öz denetimin olmaması nedeniyle sosyal ilişki kurma ve boş vakitlerini sosyal medyada geçirmek için interneti aktif olarak kullanmaktadırlar.^{1,6,16} Bu nedenle üniversiteli öğrencilerin sosyal medya bağımlılığı ve siber zorbalık problemleri açısından riskli grup olduğu düşünülmektedir. Yapılan bir çalışmada, üniversitelilerin %51,7'sinin gizli telefon numaralarıyla rahatsız edildiği, %3,5'inin telefon numarasını gizleyerek başkalarını rahatsız ettiği, %8,3'ünün sosyal medya şifrelerinin başkaları tarafından ele geçirilme problemi yaşadığı belirtilmiştir.¹⁷ Koşar ve ark.nın yaptıkları çalışmada, öğrencilerin %31,3'ünün siber zorbalığa maruz kaldığı ve maruz kalan grubun %25,21'inin kadın öğrencilerden oluştuğu belirtilmiştir.² Başka bir çalışma sonucuna göre öğrencilerin %59,44'ünün siber zorbalık yaptığı, %63,35'inin siber mağduriyete uğradığı saptanmıştır.¹⁸ Özdemir ve Akar'ın yapmış olduğu çalışma sonucuna göre ise internet kullanımı 5 saat üzerinde olan öğrencilerin diğerlerine göre daha fazla siber zorbalık yaptığı belirtilmiştir.¹⁹

Teknolojinin giderek artan bir şekilde toplumda daha fazla etkiye sahip olması, günümüzde dijital ortamın farklı meslek grubunda okuyan öğrencileri nasıl etkilediğini değerlendirmek amacıyla daha fazla çalışma yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.²⁰ Sosyal ağ sitelerinin üniversite öğrencilerinde yaygın olarak kullanılmasına rağmen hemşirelik öğrencilerinde yapılan çalışma sayısı sınırlı kalmaktadır.^{10,21} Hemşirelik öğrencilerinin sosyal ağ sitelerini problemleri kullanmalarının neticesinde kişilerarası iletişim sorunları ve dikkat eksikliği olabilmektedir. Bu tür yaşanan değişimler, hemşirelik eğitimini ve hasta bakım kalitesini olumsuz etkileyebileceğinden endişelenil-

mektedir.²⁰ Hemşirelik öğrencileri ile yapılan bir araştırmada, öğrencilerin tamamına yakınının (%96,3) sosyal medya kullanımını sonucunda sorun yaşadığı ve bu sorunlardan en çok; zaman kaybı (%80,1), baş ağrısı (%51,9), gözlerde yanma (%51,4) ve uykusuzluk (%43,1) yaşandığı belirlenmiştir. Ayrıca sosyal medya kullanım zamanı 5 saatin üzerinde bulunan ve cep telefonunu kontrol etme aralığı 1 saatten az olan öğrencilerin sosyal medya bağımlılık düzeylerinin daha yüksek bulunduğu tespit edilmiştir.²² Sosyal medyada fazla vakit geçirmenin olumsuz etkilerinin yanı sıra hem siber zorbalık hem de siber mağduriyet riskini artıracakları düşünülmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı ve siber zorbalık arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma Soruları

- Hemşirelik öğrencilerinin sosyal medya bağımlılık durumu nedir?
- Hemşirelik öğrencilerinin siber zorbalık ve mağduriyet yaşama durumu nedir?
- Hemşirelik öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı ile siber zorbalık ve mağduriyet durumu arasında bir ilişki var mıdır?

GEREÇ VE YÖNTEMLER

ARAŞTIRMANIN TASARIMI

Tanımlayıcı tipte planlanan çalışmada, pandemi nedeniyle yüz yüze etkileşimi en aza indirmek için web tabanlı anket oluşturulmuş ve katılımcıların soruları cevaplandırması istenmiştir.

ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmanın evreni, bir devlet üniversitesinde öğrenim gören toplam 385 hemşirelik öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini, çalışmaya katılmaya gönüllü olan, sosyal medya kullanan ve veri toplama araçlarının tamamını dolduran katılımcılar oluşturmaktadır.

ARAŞTIRMA VERİLERİNİN TOPLANMASI

Çalışma 01.04.2021-01.05.2021 tarihleri arasında çalışmaya katılmayı kabul eden 241 hemşirelik öğrencisi ile yürütülmüştür.

Dâhil edilme kriterleri;

- Hemşirelik öğrencisi olmak,
- Araştırmaya katılmaya gönüllü olmak,
- Sosyal medya kullanabilir olmak,
- Veri toplama araçlarının tamamını doldurmak.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırma için veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanmış Sosyodemografik Veri Formu, Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (SMBÖ) ile Üniversite Öğrencileri İçin Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri (ÜYSZE) kullanılmıştır.

Kişisel Tanıtım Formu

Araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan kişisel tanıtım formu öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini (cinsiyet, yaş, sınıf vb.) ve sosyal medya kullanım durumlarını, kaç sosyal medya hesapları olduğunu tanımlamaya yöneliktir.^{23,24}

Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği

Tutgun Ünal tarafından geliştirilen SMBÖ, öğrencilerin sosyal medya bağımlılığı düzeylerini belirlemeyi amaçlayan bir ölçme aracıdır. "SMBÖ" 5'li Likert tipli olup 41 maddeden oluşmaktadır. SMBÖ'den alınabilecek en düşük puan 41, en yüksek puan 205 idi. Ölçekte; öğrencilerden her maddede yer alan bilgilere göre hiçbir zaman, nadiren, bazen, sık sık veya her zaman yanıt seçeneklerinden sadece birini işaretlemeleri istenmektedir. SMBÖ 5'li derecelendirildiğinden dolayı ölçeğin geneli için belirlenen puan aralıkları ve bağımlılık seviyeleri sırasıyla; 41-73 puan (bağımlılık yok), 74-106 puan (az bağımlı), 107-139 puan (orta bağımlı), 140-172 puan (yüksek bağımlı), 173-205 puan (çok yüksek bağımlı) olarak esas alınmıştır. Ölçeğin meşguliyet, duygudurum düzenleme, tekrarlama ve çatışma olarak 4 alt boyutu bulunmaktadır. SMBÖ Cronbach alfa değeri 0,96 olarak bulunmuştur.²⁴ Bu çalışmada, Cronbach alfa değeri 0,97 bulunmuştur.

Üniversite Öğrencileri için Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri

ÜYSZE, Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri'nden üniversite öğrencileri için oluşturulmuştur. Toplam

olarak 12 maddeden oluşan envanter, katılımcıların siber zorbalık yapma ve siber zorbalığa uğrama tecrübelerini 2 bölüm olarak ölçmektedir. İlk bölümde siber zorbalık yapma 2. bölümde siber zorbalığa uğrama tecrübeleri ölçülmektedir. İki bölümde de aynı maddeler bulunmaktadır. Katılımcıların siber zorbalık davranışlarını içeren maddelere, son 6 ayda siber zorbalık yaptılar ise ilk kısımda “ben yaptım” son 6 ayda siber zorbalığa uğradılar ise 2. kısımda “bana yapıldı” diye düşünerek cevaplamaları istenmektedir. ÜYSZE, 4'lü derecelendirme olarak (1=Hiç, 2=Bir kez, 3=İki veya üç kez, 4=Üçten çok kez) cevaplanması istenmektedir. Alınan yüksek puanlar, daha fazla siber zorbalık davranışı yapma veya daha fazla siber zorbalığa uğrama olduğunu belirtmektedir. Envanterde siber zorbalık iç tutarlık katsayısı 0,80, siber mağduriyet katsayısı 0,73'tür.^{25,26} Bu çalışmada, Cronbach alfa değeri siber zorbalık için 0,78, siber mağduriyet için 0,74 olarak tespit edilmiştir.

Araştırmanın Kısıtlılıkları

Araştırmanın tek bir merkezde yapılmış olması araştırmanın kısıtlılıklarındandır.

VERİLERİN ANALİZİ

Verilerin değerlendirilmesi IBM SPSS Statistics (SPSS Inc., Chicago, IL, ABD) paket programında yapılmıştır. İstatistiksel analizde verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığı Kolmogorov-Smirnov, değerlendirilmiş ve verilerin normal dağılıma uygun olmadığı belirlenmiştir. Verilerde, demografik verilere yönelik tanımlayıcı testler, ölçek puanlarının hesaplanması, yüzde ve ölçeğin toplam puan ortalaması, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır.

ARAŞTIRMANIN ETİK YÖNÜ

Araştırmanın yürütülebilmesi için Kilis 7 Aralık Üniversitesi Etik Kurulundan etik kurul izni (etik kurul no: 2021/09-03, tarih: 07.04.2021) alınmıştır. Dijital olarak hazırlanan formda, araştırmanın amacı yazılarak gönüllülük esas alınmıştır. Bu çalışma, Helsinki Deklarasyonu Prensipleri'ne uygun bir biçimde yapılmıştır.

BULGULAR

Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin %52,3'ünün 20-21 yaş aralığında, %80,9'unun kadın, %37,3'ünün 3. sınıf, %67,2'sinin gelirinin giderinden fazla olduğu, %66'sının anne ve %65,1'inin baba eğitiminin ilköğretim-ortaokul düzeyinde olduğu, %62,2'sinin 3 ve üzeri sosyal medya hesabına sahip olduğu tespit edilmiştir. Hemşirelik öğrencilerin sosyal medya hesabı sayısı ile SMBÖ toplam puanı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$). Öğrencilerin cinsiyet ve sosyal medya hesap sayısı ile ÜYSZE toplam puanı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,05$) (Tablo 1).

Hemşirelik öğrencilerinin %28,6'sının bağımlı olmadığı, %36,9'unun az bağımlı, %20,7'sinin orta düzeyde bağımlı, %12'sinin yüksek düzeyde bağımlı ve %1,8'inin çok yüksek düzeyde bağımlı olduğu belirlenmiştir. Sosyal medya bağımlılık düzeylerine göre ÜYSZE puan ortalamaları bağımlılık yok $26,64\pm 5,241$, az bağımlı $27,81\pm 4,859$, orta bağımlı $29,86\pm 6,928$, yüksek bağımlı $32,21\pm 8,600$, çok yüksek bağımlı $30,00\pm 12,00$; SMBÖ puan ortalamaları bağımlılık yok $56,90\pm 9,186$, az bağımlı $89,10\pm 9,914$, orta bağımlı $121,2\pm 8,081$, yüksek bağımlı $152,0\pm 8,950$, çok yüksek bağımlı $177,2\pm 3,775$ olarak bulunmuştur (Tablo 2).

Öğrencilerin SMBÖ toplam puan ortalamasının $95,59\pm 34,09$, alt boyutlar puan ortalamalarının; meşguliyet $32,69\pm 11,57$, duygudurum düzenleme $13,27\pm 5,469$, tekrarlama $11,17\pm 5,242$ ve çatışmanın $38,45\pm 16,72$ olduğu belirlenmiştir. ÜYSZE toplam puan ortalamasının $28,46\pm 6,319$, alt boyutlar puan ortalamalarının; siber zorbalık $13,56\pm 3,356$ ve siber mağduriyetin $14,93\pm 4,092$ olduğu bulunmuştur (Tablo 3).

Öğrencilerin sosyal medya bağımlılığı düzeyleri ile siber zorbalık ve mağduriyet arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki saptanmıştır ($r=0,287$, $p=0,000$). Sosyal medya bağımlılık düzeyi arttıkça siber zorbalık ve mağduriyet artmaktadır. SMBÖ tüm alt boyutları ile siber zorbalık ve mağduriyet arasında pozitif yönlü zayıf ve çok zayıf ilişki olduğu belirlenmiştir. SMBÖ ile siber mağduriyet alt

TABLO 1: Öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ile SMBÖ ve ÜYSZE puan ortalamalarının karşılaştırılması (n=241).

		n (%)	SMBÖ		ÜYSZE	
			Ortalama±SS	Önemlilik	Ortalama±SS	Önemlilik
Yaş	18-19 yaş aralığı	36 (14,9)	100,5±31,78	KW=1,233	28,28±6,102	KW=0,934
	20-21 yaş aralığı	126 (52,3)	94,04±32,88	p=0,540	28,75±6,674	p=0,627
	≥22 yaş	79 (32,7)	95,82±37,08		28,10±5,872	
Cinsiyet	Kadın	195 (80,9)	94,14±32,28	Z=-1,157	27,41±5,173	Z=-3,931
	Erkek	46 (19,1)	101,7±40,70	p=0,247	32,50±8,776	p=0,000
Sınıf	1. sınıf	32 (13,3)	98,69±33,70	KW=1,694	30,25±7,436	KW=1,830
	2. sınıf	74 (30,7)	96,30±32,15	p=0,638	28,81±6,686	p=0,609
	3. sınıf	90 (37,3)	96,58±34,97		28,07±6,411	
	4. sınıf	45 (18,1)	90,27±36,22		27,42±4,191	
Gelir-gider durumu	Gelir giderden az	60 (24,9)	93,82±31,53	KW=3,782	28,97±6,475	KW=0,634
	Gelir gidere eşit	19 (7,9)	97,75±34,59	p=0,151	28,11±6,008	p=0,728
	Gelir giderden fazla	162 (67,2)	82,79±36,18		29,89±8,239	
Annenin eğitim durumu	Okuryazar değil	49 (20,3)	91,84±33,76	KW=2,314	30,04±6,785	KW=6,707
	İlköğretim-ortaokul	159 (66,0)	95,62±33,70	p=0,510	27,70±5,652	p=0,082
	Lise	21 (8,7)	95,52±31,97		28,38±6,257	
	≥ Üniversite	12 (5,0)	110,6±43,62		32,25±10,25	
Babanın eğitim durumu	Okuryazar değil	12 (5,0)	96,00±38,46	KW=2,156	28,42±5,648	KW=0,494
	İlköğretim-ortaokul	157 (65,1)	93,52±33,65	p=0,541	28,24±6,173	p=0,920
	Lise	39 (16,2)	99,90±30,64		28,74±5,379	
	≥ Üniversite	33 (13,7)	100,2±38,82		29,21±8,211	
Sahip olunan sosyal medya hesap sayısı	1 tane	46 (19,1)	91,48±32,59	KW=9,919	26,96±5,116	KW=13,75
	2 tane	45 (18,7)	84,36±35,24	p=0,007	27,02±4,924	p=0,001
	3 ve üzeri	150 (62,2)	100,2±33,46		29,36±6,863	
	Toplam	241 (100,0)				

p<0,05; SMBÖ: Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği; ÜYSZE: Üniversite Öğrencileri İçin Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri; SS: Standart sapma; Z: Mann-Whitney U testi; KW: Kruskal-Wallis H testi.

TABLO 2: Öğrencilerin sosyal medya bağımlılık düzeylerinin dağılımları.

Sosyal medya bağımlılık düzeyi	n	%	ÜYSZE	
			Ortalama±SS	SMBÖ Ortalama±SS
Bağımlılık yok (41-73 puan)	69	28,6	26,64±5,241	56,90±9,186
Az bağımlı (74-106 puan)	89	36,9	27,81±4,859	89,10±9,914
Orta bağımlı (107-139 puan)	50	20,7	29,86±6,928	121,2±8,081
Yüksek bağımlı (140-172 puan)	29	12,0	32,21±8,600	152,0±8,950
Çok yüksek bağımlı (173-205 puan)	4	1,8	30,00±12,00	177,2±3,775
Toplam	241	100,0		

SMBÖ: Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği; ÜYSZE: Üniversite Öğrencileri İçin Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri; SS: Standart sapma.

boyutu arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki ($r=0,282$, $p=0,000$), SMBÖ ile siber zorbalık alt boyutu arasında ise pozitif yönlü çok zayıf bir ilişki tespit edilmiştir ($r=0,172$, $p=0,008$) (Tablo 4).

TARTIŞMA

Günümüzde teknolojinin giderek yaygınlaşması, ayrıca koronavirüs hastalığı-2019 salgını nedeniyle

TABLO 3: SMBÖ, ÜYSZE ve alt boyutlarının puan ortalamalarının dağılımı.

	Ortalama	SS	Minimum-Maksimum
SMBÖ toplam	95,59	34,09	41-182
Meşguliyet	32,69	11,57	12-59
Duygudurum düzenleme	13,27	5,469	5-25
Tekrarlama	11,17	5,242	5-24
Çatışma	38,45	16,72	19-84
ÜYSZE toplam	28,46	6,319	24-52
Siber zorbalık	13,56	3,356	12-37
Siber mağduriyet	14,93	4,092	12-32

SMBÖ: Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği; ÜYSZE: Üniversite Öğrencileri için Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri; SS: Standart sapma.

dijitalleşmeye yönelimle birlikte internet kullanımının ve dolaylı olarak sosyal medya kullanımının artmış olduğu gözlenmiştir.²⁷ Hemşirelik mesleği girişimci yenilikçi olmayı gerektirir. Ayrıca iyi bir iletişim kurmak, hasta ve hasta yakını ilişkisini sürdürmek, çalıştığı birimdeki bireylerle uygun etkileşimi sağlayabilmek hemşirelik mesleği için gereklidir. Bakım süreci içerisinde hastanın duygu ve düşüncelerinin anlaşılabilmesi ve ihtiyaçları doğrultusunda duyarlı davranılması hemşirelik bakımının etkili ve faydalı olabilmesi için önem taşımaktadır.²⁸ Dolayısıyla iletişimin kalitesini etkileyen sosyal medya kullanımı ve siber zorbalık gibi kavramlar hemşirelik öğrencileri için önemli hâle gelmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı ve siber zorbalık arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Çalışmamıza katılan öğrencilerin neredeyse yarısının 20-21 yaş aralığında olduğu, yarısından fazlasının 3 ve üzerinde sosyal medya hesabının olduğu saptanmıştır. Ayrıca öğrencilerin sahip oldukları sosyal medya hesabı sayısı ile SMBÖ toplam puanı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunduğu tespit edilmiş; 3 ve üzerinde sosyal medya hesabı olanların hem sosyal medya bağımlılık hem de siber zorbalık ve mağduriyet puan ortalamalarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Cinsiyet ve sahip oldukları sosyal medya hesap sayısı ile ÜYSZE toplam puanı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark olduğu erkeklerin siber zorbalık ve mağduriyet puan ortalamalarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bayhan'ın yaptığı çalışmada, erkek öğrencilerin siber zorbalık puanlarının kız öğrencilerden daha fazla olduğu saptanmıştır.²⁹ Yapılan başka bir çalışmada, sosyal medya bağımlılık oranları yüksek olanların ve cinsiyeti erkek olanların siber zorbalık eylemlerini gerçekleştirmek için daha yüksek risk grubunda olduğu belirtilmiştir.³⁰ Yapılan başka bir çalışmada ise hemşirelik öğrencilerinin sosyal medya kullanımında, siber zorbalık artarken siber mağduriyet durumlarının da arttığı tespit edilmiştir.³¹ Ergenler üzerinde yapılan başka bir çalışmada, ergenlerin sosyal medya bağımlılığındaki artışın siber mağduriyet üzerinde etkili olduğu bulunmuştur.³² Çalışmamız, literatürdeki diğer çalışma bulgularıyla benzerlik göstermiş olup, cinsiyet üzerindeki farklı çalışma sonuçların örneklem farklı olmasından

TABLO 4: SMBÖ puan ortalaması ile ÜYSZE ve alt boyut puan ortalamaları arasındaki ilişki.

SMBÖ alt boyutları			SMBÖ alt boyutları		SMBÖ toplam
			Siber mağduriyet	Siber zorbalık	
Meşguliyet	r değeri		0,220	0,126	0,206
	p değeri		0,001	0,053	0,001
Duygudurum düzenleme	r değeri		0,216	0,078	0,190
	p değeri		0,001	0,232	0,003
Tekrarlama	r değeri		0,138	0,077	0,127
	p değeri		0,033	0,240	0,049
Çatışma	r değeri		0,309	0,215	0,301
	p değeri		0,000	0,001	0,000
SMBÖ toplam	r değeri		0,282	0,172	0,267
	p değeri		0,000	0,008	0,000

p<0,05; r: Korelasyon analizi; SMBÖ: Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği; ÜYSZE: Üniversite Öğrencileri için Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri.

kaynaklanıp, kullanılan sosyal medya hesap sayısının artmasının siber zorbalık ve mağduriyet üzerinde önemli etkilerinin olduğu sonucuna varılmıştır.

Çalışmamızda, öğrencilerin %28,6'sının sosyal medyaya bağımlı olmadığı, %36,9'unun az bağımlı, %20,7'sinin orta düzeyde bağımlı, %12'sinin yüksek düzeyde bağımlı ve %1,8'inin çok yüksek düzeyde bağımlı olduğu belirlenmiştir. Sosyal medya bağımlılık düzeylerine göre ÜYSZE puan ortalamaları karşılaştırıldığında, ÜYSZE ölçeğinden en yüksek puanı alan grubun yüksek bağımlı çıkan öğrenci grubu olduğu belirlenmiştir. Hemşirelik öğrencilerinde yapılan bir çalışmada öğrencilerin %48,5'inin az bağımlı, %24,5'inin orta düzeyde bağımlı, %7,0'ının yüksek bağımlı ve %22,7'sinin bağımlı olmadığı saptanmıştır.²² Bu çalışma sonucuna göre literatürdeki çalışma bulgusuyla benzerlik göstermekte olup, hemşirelik öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı düzeylerinin dikkat çekici olduğu sonucuna varılmıştır.

Çalışmamızda, öğrencilerin SMBÖ toplam puan ortalamasının 95,59±34,09 bulunduğu, ÜYSZE ise toplam puan ortalamasının 28,46±6,31 olduğu, alt boyutlar puan ortalamalarında siber mağduriyet puanının daha yüksek olduğu saptanmıştır. Hemşirelik öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı düzeyleri ile siber zorbalık ve mağduriyet arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki saptanmıştır. Sosyal medya bağımlılık düzeyi arttıkça siber zorbalık ve mağduriyetinde arttığı belirlenmiştir. Sosyal medya bağımlılığı ile siber mağduriyet alt boyutu arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki, sosyal medya bağımlılığı ile siber zorbalık alt boyutu arasında ise pozitif yönlü çok zayıf bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sosyal medya bağımlılığına yönelik yapılan bir çalışmada, hemşirelik fakültesi öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı puanlarının 87,97±28,19 olduğu bulunmuştur.³³ Yapılan başka bir çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı ölçeğinden aldıkları puan ortalamasının 95,14±27,39 olduğu tespit edilmiştir.²² Hemşirelik öğrencilerinde yapılan başka bir çalışmada ise siber zorbalık puanlarının 11,44±3,22; siber mağduriyet puanlarının ise 12,77±4,25 olduğu bulunmuştur.³¹ Çimke ve Cerit'in üniversite öğrencilerinde yaptığı çalışmada, sosyal medya bağımlılığı ile siber zorbalık ve mağduriyet puanları arasında zayıf pozitif anlamlı bir ilişki bulunmuştur.³⁴ Çalışmamız, literatürdeki ça-

lışma bulgularıyla benzerlik göstermiş olup, hemşirelik öğrencilerin pandemi döneminde sosyal medyada daha fazla zaman geçirmesinin yaşamlarını ve eğitim hayatlarını olumsuz etkilediğini ve ayrıca dolaylı olarak siber zorbalık ve mağduriyete maruz kalma risklerinin arttığı düşünülmektedir.

SONUÇ

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre hemşirelik öğrencilerinin çoğunluğunun sosyal medya kullandığı ve sosyal medya bağımlılık düzeyi arttıkça siber zorbalık ve mağduriyetinde arttığı, aynı zamanda sosyal medya bağımlılığı ile siber mağduriyet alt boyutu arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki, sosyal medya bağımlılığı ile siber zorbalık alt boyutu arasında ise pozitif yönlü çok zayıf bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır. Bu doğrultuda, geleceğin önemli hemşirelik profesyonellerinden olan hemşirelik öğrencileri, bireylerle yüz yüze etkileşim içerisinde olduğundan sosyal medya bağımlılığının bu durumu olumsuz etkileyeceği, özellikle birden fazla sosyal medya kullarımlarında siber zorbalık ve mağduriyet yaşama risklerinin artabileceği, karşılaşabilecekleri bu olumsuzluklar karşısında bilgilendirilmesi, siber zorbalık ve mağduriyetten korunması için gerekli eğitimlerin verilmesi ve siber zorbalık davranışlarının azaltıldığı siber mağduriyetin de azalacağı düşünülmektedir. Ayrıca sosyal medya bağımlılığı olan ve siber zorbalığı yüksek olan öğrencilerin bağımlılığının azaltılması için bu öğrencilere girişimcilik eğitimlerinin verilmesi, sanat terapileri gibi sosyal medyadan öğrencileri uzaklaştıracak uğraşlar edinmelerinin faydalı olacağı düşünülmekte ve önerilmektedir.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: Ebru Öztürk Çopur; **Tasarım:** Ebru Öztürk Çopur; **Melike Yavaş Çelik;** **Denetleme/Danışmanlık:** Ebru Öztürk Çopur, Melike Yavaş Çelik; **Veri Toplama ve/veya İşleme:** Ebru Öztürk Çopur, Melike Yavaş Çelik, Seda Sibel Aslan; **Analiz ve/veya Yorum:** Ebru Öztürk Çopur, Melike Yavaş Çelik, Seda

Sibel Aslan, Zehra Can; **Kaynak Taraması:** Ebru Öztürk Çopur, Seda Sibel Aslan, Zehra Can; **Makalenin Yazımı:** Ebru Öztürk Çopur, Melike Yavaş Çelik, Seda Sibel Aslan, Zehra Can; **Eleştirel İnceleme:** Ebru Öztürk Çopur, Melike Yavaş Çelik, Seda Sibel Aslan, Zehra Can; **Kaynaklar ve Fon Sağlama:** Ebru Öztürk Çopur, Melike Yavaş Çelik; **Malzemeler:** Ebru Öztürk Çopur.

KAYNAKLAR

- Al-Gamal E, Alzayyat A, Ahmad MM. Prevalence of internet addiction and its association with psychological distress and coping strategies among university students in Jordan. *Perspect Psychiatr Care*. 2016;52(1):49-61. [Crossref] [PubMed]
- Koşar ŞC, Sevgi DE, Deniz AD, Dedeli ÇÖ, Çınar PS. Hemşirelik öğrencilerine siber zorbalığa yönelik uygulanan görsel eğitim, siber zorbalık eğilimini etkiler mi? [Does visual education for cyber bullying applied to nursing students, affect the cyber bullying tendency?]. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*. 2021;5(2):542-56. [Crossref]
- Gaffney H, Farrington DP, Espelage DL, Ttofi MM. Are cyberbullying intervention and prevention programs effective? A systematic and meta-analytical review. *Aggression and Violent Behavior*. 2019;45:134-53. [Crossref]
- Öksüz E, Guvenc G, Mumcu Ş. Relationship between problematic internet use and time management among nursing students. *Comput Inform Nurs*. 2018;36(1):55-61. [Crossref] [PubMed]
- Çömlekçi MF, Başol O. Gençlerin sosyal medya kullanım amaçları ile sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin incelenmesi [Analysis of relationship between youths' social media usage motives and social media addiction]. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2019;17(4):173-88. [Crossref]
- Köse G, Ayhan H, Taştan S, İyigün E, Nur ÖA. Hemşirelik öğrencilerinde eğitim stresi algısı ile internet bağımlılığı arasındaki ilişki [The relationship between perceived education stress and internet addiction among nursing students]. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*. 2021;8(1):58-64. [Crossref]
- Ezen M, Açıköz A, Emir B, Özkaraman A. Hemşirelik öğrencilerinin sosyal medya bağımlılıklarının iletişim becerilerine etkisi [Effect of social media dependence of nursing students on communication skills]. *Kocaeli Med J*. 2019;8(1):130-40. [Crossref]
- Azizi SM, Soroush A, Khatony A. The relationship between social networking addiction and academic performance in Iranian students of medical sciences: a cross-sectional study. *BMC Psychol*. 2019;7(1):28. [Crossref] [PubMed] [PMC]
- Leung L, Lee PSN. Impact of internet literacy, internet addiction symptoms, and internet activities on academic performance. *Social Science Computer Review*. 2012;30(4):403-18. [Crossref]
- Kaya H, Turan N, Hasanoğlu Ö, Güre Ö, Arslanova E, Elmas G. Hemşirelik fakültesi öğrencilerinin sosyal ağ sitelerini kullanma amacı ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi [Examination of the relationship between the purpose of nursing students for using social network sites and their communication skills]. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*. 2015;1(40):16-31. [Link]
- Yanikkerem E, Karakuş SA. Hemşirelik öğrencilerinin girişimcilik eğilimi ve sosyal medya bağımlılığını etkileyen faktörler [Factors affecting entrepreneurship tendency and social media addiction of nursing students]. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*. 2019;6(1):15-30. [Link]
- Bauman S, Bellmore A. New directions in cyberbullying research. *Journal of School Violence*. 2015;14(1):1-10. [Crossref]
- Katz I, Lemish D, Cohen R, Arden A. When parents are inconsistent: Parenting style and adolescents' involvement in cyberbullying. *J Adolesc*. 2019;74:1-12. [Crossref] [PubMed]
- Callaghan M, Kelly C, Molcho M. Exploring traditional and cyberbullying among Irish adolescents. *Int J Public Health*. 2015;60(2):199-206. [Crossref] [PubMed]
- Korkmaz M, Kılıç B, Demiray E, Hablemitoğlu Ş, Yücel A, Kırık A. Hemşirelerin sosyal medya kullanımı ve yaptıkları işe karşı algı düzeyinin uygulamalı bir örneği [An applied study: nurses' use of social media and the level of their perceptions concerning their jobs]. *Uluslararası Hakemli Beşeri ve Akademik Bilimler Dergisi*. 2015;4:59-84. [Link]
- Anand N, Thomas C, Jain PA, Bhat A, Thomas C, Prathyusha PV, et al. Internet use behaviors, internet addiction and psychological distress among medical college students: A multi centre study from South India. *Asian J Psychiatr*. 2018;37:71-7. [Crossref] [PubMed]
- Köse S, Özdilek R, Doğan P, Göktaş S. Üniversite öğrencilerinin sanal zorba/sanal kurban olma durumları üzerine bir araştırma [A research on the situation being cyber bully/cyber victim of university students]. *İstanbul Journal of Social Sciences*. 2019;20:55-70. [Link]
- Taştekin E, Bayhan P. Ergenler arasındaki siber zorbalığın ve mağduriyetin incelenmesi [Examination of cyber bullying and victimization among adolescents]. *Online Journal of Technology Addiction and Cyberbullying*. 2018;5(2):21-45. [Link]
- Özdemir M, Akar F. Lise öğrencilerinin siber-zorbalığa ilişkin görüşlerinin bazı değişkenler bakımından incelenmesi [Examination of high school students' opinions on cyberbullying in terms of various variables]. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. 2011;17(4):605-26. [Link]
- Loredo E Silva MP, de Souza Matos BD, da Silva Ezequiel O, Lucchetti ALG, Lucchetti G. The use of smartphones in different phases of medical school and its relationship to internet addiction and learning approaches. *J Med Syst*. 2018;42(6):106. [Crossref] [PubMed]
- Korkmaz A. Siber zorbalık: fiziksel sanala yeni şiddet [Cyber bullying: new violence from physical to virtual]. *Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli Dergi*. 2016;24(2):74-85. [Link]
- Eşer AK, Alkaya SA. Hemşirelik öğrencilerinin sosyal medya bağımlılık durumu ve gelişmeleri kaçırma korkusunun incelenmesi [Examination of nursing students' social media addiction and fear of evading developments]. *Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi*. 2019;1(1):27-36. [Link]

23. İğdeli F. Üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet ve siber zorbalık duyarlılıklarının çeşitli değişkenler bağlamında incelenmesi [Yüksek lisans tezi]. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi; 2018. Erişim linki: [\[Link\]](#)
24. Tutgun Ünal A. Sosyal medya bağımlılığı: üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma [Doktora tezi]. İstanbul: Marmara Üniversitesi; 2015. Erişim linki: [\[Link\]](#)
25. Topcu Ç, Erdur-Baker Ö. The Revised Cyber Bullying Inventory (RCBI): validity and reliability studies. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2010;5:660-4. [\[Crossref\]](#)
26. Tanrıkulu İ. The relationships between cyber bullying perpetration motives and personality traits: testing uses and gratifications theory [Doktora tezi]. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi; 2015. Erişim tarihi: 19.09.2021. Erişim Linki: [\[Link\]](#)
27. Güteryüz S, Esentaş M, Yıldız K, Güzel P. Sosyal izolasyon sürecindeki bireylerin serbest zaman değerlendirme biçimleri: sosyal medya kullanım amaçları ile sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin incelenmesi [Leisure time styles of individuals in the process of social isolation: examining the relationship between social media usage purposes and social media addiction]. *FOCUSS Spor Yönetimi Araştırmaları Dergisi*. 2020;1(1):31-45. [\[Link\]](#)
28. Yalnızoğlu Çaka S, Topal S, Nemut T, Çınar N. Hemşirelik ve ebelik öğrencilerinde aleksitimi ile empati arasındaki ilişki [Relationship between alexithymia and empathy in nursing and midwifery students]. *Journal of Human Sciences*. 2018;15(2):996-1005. [\[Crossref\]](#)
29. Bayhan V. Z kuşağı lise gençlerinde sosyal medya bağımlılığı ile siber zorbalık ve siber mağduriyet deneyimleri [Social media addiction with cyberbullying and cyber victimization experiences in the Z generation young people]. *İlahiyat Akademi*. 2020;(12):117-44. [\[Link\]](#)
30. Giordano AL, Prosek EA, Watson JC. Understanding adolescent cyberbullies: exploring social media addiction and psychological factors. *Journal of Child and Adolescent Counseling*. 2021;7(1):42-55. [\[Crossref\]](#)
31. Küçükkaya B, Süt HK, Aslan F. Hemşirelik öğrencilerinde siber zorbalık ve mağduriyet ile sosyal ağ kullanım amaçları arasındaki ilişki [The relationship between the aims of use of social network sites with cyberbullying and cyber victimization in nursing students]. *Online Journal of Technology Addiction and Cyberbullying*. 2019;6(1):31-53. [\[Link\]](#)
32. Longobardi C, Settanni M, Fabris MA, Marengo D. Follow or be followed: exploring the links between Instagram popularity, social media addiction, cyber victimization, and subjective happiness in Italian adolescents. *Children and Youth Services Review*. 2020;113: 104955. [\[Crossref\]](#)
33. Tutgun-Ünal A, Deniz L. Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığının incelenmesi [Investigation of social media addiction of university students]. *Route Educ Soc Sci J*. 2016;3:155-81. [\[Crossref\]](#)
34. Çimke S, Cerit E. Social media addiction, cyberbullying and cyber victimization of university students. *Arch Psychiatr Nurs*. 2021; 35(5):499-503. [\[Crossref\]](#) [\[PubMed\]](#)